

załącznik nr 1
do Uchwały Nr
Rady Powiatu Sokołowskiego
z dnia

**Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej
Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Sokołowie Podlaskim
(skrót: SP ZOZ).**

Art. 53a ust. 4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej nakłada na podmiot tworzący obowiązek dokonania oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej. Realizując ww. obowiązek Rada Powiatu Sokołowskiego, działając jako organ podmiotu tworzącego dokonuje przedmiotowej oceny.

Podstawą oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej SP ZOZ w Sokołowie Podlaskim jest „Raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej SP ZOZ w Sokołowie Podlaskim za 2023 rok”, przedłożony podmiotowi tworzącemu przez Dyrektora tej jednostki. Analiza oraz prognoza sytuacji ekonomiczno-finansowej zawarta w Raporcie została sporządzona w oparciu o wskaźniki określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r. w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2017 r., poz. 832).

Z przedłożonego Raportu wynika, że w 2023 r. przychody były większe o 13 992 127,03 zł (14,9%) od przychodów uzyskanych w 2022 r. i wyniosły 108 123 017,23 zł. Z kwoty tej 103 459 389,34 zł to przychody medyczne, z czego 101 183 963,00 zł to przychody uzyskane z NFZ.

Koszty ogółem w 2023 r. były większe o 17 334 599,66 zł (17,9%) od kosztów poniesionych w 2022 r. i wyniosły 114 069 741,64 zł, zaś koszty rodzajowe - o 17 157 619,26 zł i wyniosły 113 495 147,71 zł.

Uzyskany w 2023 r. wynik ze sprzedaży to strata w wysokości 9 844 746,14 zł. W porównaniu do roku poprzedniego nastąpił dalszy jej wzrost o 2 635 267,61 zł.

Osiągnięty w 2023 r. wynik finansowy netto to strata w wysokości 6 443 142,38 zł. W stosunku do 2022 r. nastąpił wzrost wysokości uzyskanej straty o 3 274 939,37 zł (103,4%). Zgodnie z przedstawionym Raportem na zwiększenie straty wpłynął przede wszystkim wzrost wynagrodzeń wynikających z ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych i związany z tym wzrost kosztów ubezpieczeń społecznych i świadczeń na rzecz pracowników. Pozostałe przyczyny wzrostu to:

- zmniejszenie pozostałych przychodów operacyjnych związanych z otrzymywanymi darowiznami rzeczowymi,
- zwiększenie kosztów finansowych dotyczących głównie odsetek od zaciągniętych pożyczek oraz odsetek od nieterminowo regulowanych zobowiązań,
- zwiększenie kosztów działalności operacyjnej dotyczących usług obcych oraz materiałów i energii.

- obniżenie przez NFZ o 3,5 mln zł ryczału wypłacanego w ramach Podstawowego Szpitalnego Zabezpieczenia Świadczeń Zdrowotnych z powodu niewykonania ryczału w roku 2022.

Utracone - wskutek obniżenia wartości ww. ryczału - przychody zostały częściowo odzyskane dzięki zapłacie w czerwcu 2024 r. za nadwykonania wypracowane w 2023 r. Wzrost przychodów z tytułu nadwykonań wyniósł 1 342 097,30 zł i o taką wartość zostały pomniejszone pierwotnie wygenerowane za 2023 r. straty ze sprzedaży i netto.

Z roku na rok, udział procentowy kosztów osobowych (łącznie z ZFŚS) w kosztach rodzajowych jest coraz większy. W 2023 r., w stosunku do 2022 r. wzrósł o następny 1,0 % i wyniósł 74,9%. W roku 2023, w porównaniu z rokiem poprzednim udział ww. kosztów w zafakturowanych przychodach, jak i w przychodach zafakturowanych od NFZ wzrósł o 2,2% i wyniósł odpowiednio 81,6% i 84,0%. Oznacza to, że w roku 2023 tylko 16% przychodów zafakturowanych od NFZ przeznaczonych zostało na prowadzenie właściwej działalności medycznej. W 2022 r. było to 18,3%.

Aktywa ogółem w 2023 r. są o 12,2% (17 317 334,17 zł) większe od aktywów roku poprzedniego i wynoszą 53 679 389,03 zł. Największą pozycję aktywów - 73,1 % - stanowią aktywa trwałe a w nich rzeczowy majątek trwały - 71,2 %. Aktywa obrotowe wykazały wzrost o 7,9% (1 056 980,68 zł) i stanowią 26,9% ogólnej wartości aktywów. Rokrocznie zwiększający się wysoki udział procentowy majątku trwałego w strukturze majątku oznacza unieruchomienie środków finansowych w aktywach o ograniczonej możliwości zbycia i świadczy o coraz mniejszym zaangażowaniu majątku łatwo zbywalnego w przypadku zagrożenia działalności.

W pasywach - ujemne od 2018 r. - kapitały własne zmniejszyły się o wartość straty netto wygenerowanej za rok 2022 tj. o 6 443 142,38 zł i na koniec roku 2023 miały wartość - 13 081 057,91 zł. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania wzrosły w stosunku do poprzedniego roku o wartość 12 262 496,34 zł (22,5%) i wyniosły 66 760 446,94 zł. Największe zwiększenie nastąpiło w zobowiązaniach krótkoterminowych i wyniosło 5 451 515,72 zł (32,6%). W zobowiązaniach tych istotne pozycje to:

- zobowiązania bieżące z tytułu dostaw i usług w wysokości 10 725 444,29 zł (wzrost o 44,0% w stosunku do roku 2022),

oraz

- zobowiązania z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych o łącznej wysokości 7 857 698,76 zł, na które składają się głównie bieżące zobowiązania wobec ZUS i zobowiązania z tytułu układowych ratalnych wobec ZUS (wzrost o 47,1% w stosunku do roku 2022).

Zobowiązania długoterminowe to zaciągnięta pożyczka w kwocie 3 652 206,50 zł. Rezerwy na zobowiązania to rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne. W 2023 r. miały one wartość 5 612 323,0 zł. W roku ubiegłym były one o 474 453,00 zł niższe. W porównaniu z rokiem poprzednim nastąpił wzrost rozliczeń międzyokresowych o 20,7% (6 060 593,64 zł). W strukturze pasywów kapitały własne stanowią wartość ujemną (- 24,4%), co powoduje trudności w pozyskiwaniu dalszego kredytowania działalności SP ZOZ przez banki. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania to 124,4% ogólnej wartości pasywów.

Analizę oraz prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej SP ZOZ przeprowadzono w oparciu o wskaźniki:

1. zyskowności, służące do oceny opłacalności działalności podmiotu,
2. płynności, wykorzystywane przy ocenie zdolności podmiotu do terminowego regulowania zobowiązań,
3. efektywności, informujące w jakich cyklach podmiot spłaca zobowiązania oraz otrzymuje należności,
4. zadłużenia, informujące o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi oraz o zdolności podmiotu do spłaty całości zadłużenia.

Podsumowanie wyników oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej SP ZOZ w roku 2023 i prognozowanej na lata 2024 - 2026 przedstawiają poniższe tabele:

Rok 2023:

Grupa wskaźników	Wskaźniki	Wartość wskaźnika 2023 r.	Uzyskana Ocena	Ocena max
Zyskowności	netto (%)	- 5,96	0	5 (powyżej 4,0)
	działalności operacyjnej (%)	- 6,67	0	5 (powyżej 5,0)
	aktywów (%)	- 12,00	0	5 (powyżej 5,0)
Razem		x	0	15
Płynności	bieżącej	0,56	0	12 (powyżej 1,50 do 3,00)
	szybkiej	0,37	0	13 (powyżej 1,00 do 2,50)
Razem		x	0	25
Efektywności	rotacji należności (w dniach)	30	3	3 (poniżej 45 dni)
	rotacji zobowiązań (w dniach)	38	7	7 (do 60 dni)
Razem		x	10	10
Zadłużenia	zadłużenia aktywów (w %)	58,58	8	10 (poniżej 40%)
	wypłacalności	- 240,41	0	10 (od 0,00 do 0,50)
Razem		x	8	20
Łączna wartość punktów		x	18 25,71% maksymalnej	70

Prognoza wartości wskaźników/punktów na lata 2024 - 2026:

Grupa wskaźników	Wskaźniki	2023 r.		Wartość wskaźnika/punkty:		
		osiągnięte	prognoza	2024 r.	2025 r.	2026 r.
Zyskowności	netto (%)	- 5,96/0	- 4,10/0	- 4,16/0	- 3,45/0	- 2,95/0
	działalności operacyjnej (%)	- 6,67/0	- 3,67/0	- 3,73/0	- 3,06/0	- 2,56/0
	aktywów (%)	- 12,00/0	- 9,20/0	- 9,29/0	- 8,32/0	- 8,24/0
Płynności	bieżącej	0,56/0	0,66/4	0,45/0	0,41/0	0,39/0
	szybkiej	0,37/0	0,46/0	0,28/0	0,26/0	0,25/0
Efektywności	rotacji należności (w dniach)	30/3	29/3	23/3	22/3	20/3
	rotacji zobowiązań (w dniach)	38/7	30/7	39/7	40/7	40/7
Zadłużenia	zadłużenia aktywów (%)	58,58/8	59,40/8	62,22/3	64,89/3	70,92/3
	wypłacalności	- 240,41/0	- 237,42/0	- 174,41/0	- 148,45/0	- 127,36/0
Łączna wartość przyznanych punktów		18 25,71% max	22 31,43% max	13 18,57% max	13 18,57% max	13 18,57% max

Maksymalna ocena punktowa wskaźników ekonomiczno-finansowych wynikająca z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r. wynosi 70. W 2023 r. łączna ocena punktowa uzyskana przez SP ZOZ po raz pierwszy od 2017 r. nie osiągnęła prognozy 20 punktów i wynosi 18 punktów - 25,71% oceny maksymalnej. W porównaniu do roku 2022 nastąpił jej spadek o 4 punkty, zaś w stosunku do roku 2021 o 7. Oceny prognozowane na kolejne trzy lata są o następne 5 punktów od tej oceny niższe. Spadek oceny punktowej to skutek obniżenia wskaźnika bieżącej płynności poniżej poziomu uznawanego za bezpieczny. Utrzymanie wskaźników efektywności na satysfakcjonującym poziomie było możliwe tylko dzięki zaciągnięciem przez SP ZOZ pożyczkom i kredytowi obrotowemu na rachunku bieżącym. Ujemne od 2018 r. wartości wskaźnika wypłacalności to wynik coraz bardziej ujemnych kapitałów własnych Zakładu.

Na podstawie zaprezentowanych wyników oceny należy stwierdzić, że sytuacja finansowa SP ZOZ w Sokołowie Podlaskim jest bardzo trudna i z roku na rok się pogarsza. Uzyskane w 2023 r. w wyniku oceny wskaźników ekonomiczno-finansowych punkty, jak i punkty prognozowane na lata następne, świadczą o braku równowagi pomiędzy przychodami a kosztami i pokazują, że działalność jednostki przynosi straty i nadal je będzie przynosiła (prognozowanie strat ze sprzedaży na poziomie 10 mln zł, prognozowanie start netto na poziomie 4 - 5 mln zł). Osiągnięte w wyniku oceny punkty wskazują na bardzo wysoki stopień finansowania działalności jednostki kapitałami obcymi oraz na brak możliwości pokrycia zobowiązań kapitałami własnymi, wskazują na realną możliwość utraty zdolności do regulowania zobowiązań. Wzrastające zadłużenie SP ZOZ jest jednym z największych zagrożeń jego działalności.

Opisana wyżej sytuacja ekonomiczno-finansowa SP ZOZ w Sokołowie Podlaskim wymaga wdrożenia natychmiastowych, zdecydowanych działań naprawczych.

Na koniec, należy zauważyć, że w przypadku samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej najistotniejszym celem działalności jest udzielanie świadczeń zdrowotnych na jak najwyższym możliwym do osiągnięcia poziomie oraz zapewnienie jak najszerszego dostępu do tych świadczeń. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej nie są jednostkami nastawionymi na zysk. Najistotniejszym dla nich jest fakt bilansowania się prowadzonej działalności, czyli równoważenie ponoszonych kosztów przychodami.

S t a r o s t a
/-/Adam Góral